

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/320/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7119204334
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Diana Chlebovič Solčányová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7119204334.3

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Diany Chlebovič Solčányovej a členiek senátu JUDr. Ludviky Bodnárovej a JUDr. Marianny Hraboveckej v právnej veci navrhovateľa Ing. P. O. nar. XX.X.XXXX bývajúceho v A. X. H. U. X.. Č.. XX zastúpeného advokátom JUDr. Miroslavom Vidovenecom so sídlom na ul. Nám. Osloboditeľov č. 1 v Michalovciach proti matke maloletých detí Bc. P. O. rod. I. nar. X.XX.XXXX bývajúcej v G. Č.. XX zastúpenej advokátom JUDr. Mikulášom Pavlíkom so sídlom na ul. Štefana Kukuru č. 14 v Michalovciach v konaní o nariadenie návratu mal. detí O. O. nar. XX.XX.XXXX, H. nar. XX.X.XXXX a F. nar. XX.XX.XXXX zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce do krajiny obvyklého pobytu o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Košice I z 10.7.2019 č.k. 21P/67/2019 - 317 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

N e p r i z n á v a navrhovateľovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením zamietol návrh navrhovateľa na návrat maloletých detí O. O. nar. XX.XX.XXXX, H. nar. XX.X.XXXX a F. nar. XX.XX.XXXX do miesta obvyklého pobytu v Nemeckej spolkovej republike.

2. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ s návrhom, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie alebo ho alternatívne zmenil tak, že nariadi návrat mal. detí do krajiny ich obvyklého pobytu. Uplatnil odvolacieho dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. a), b), c), d), e), f), g) a h) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Uviedol, že napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, pretože konajúci súd nesprávne aplikoval príslušné právne normy a medzinárodné právne akty vzťahujúce sa na návratové konanie, ktoré následne nesprávne vyložil. V tomto konaní boli pre konajúci súd záväzné Haagsky dohovor, Nariadenie Rady (ES) č. 2201/2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností ako aj šiesty diel Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“, najmä § 123 ods. 1 a 2. Z §-u 123 ods. 1 CMP je zrejmé, že povinnosťou konajúceho súdu v návratom konaní je prioritne rozhodnúť o tom, či sú dané zákonné dôvody pre navrátenie maloletého a len výnimočne pristúpiť k prieskumu okolností, ktoré majú brániť navráteniu mal. dieťaťa do krajiny obvyklého pobytu, pričom dôkazné bremeno spočíva na osobe, ktorá dieťa protiprávne premiestnila alebo zadržala, v danom prípade na matke. Matka bola povinná predložiť súdu relevantné dôkazy o tom, že deti nemali obvyklý pobyt v krajine, z ktorej boli premiestnené, že navrhovateľ nemal alebo nevykonával právo starostlivosti o deti alebo, že mu nenáleží právo určovať miesto pobytu detí, že s premiestnením súhlasil alebo sa s ním zmieril, že nie je v záujme maloletých navracieť, pretože im tam hrozí vážna ujma alebo k premiestneniu došlo pred viac ako rokom. Konštatoval, že matka v konaní prezentovala iba svoj subjektívny pohľad na situáciu v rodine bez toho, aby predložila jediný relevantný dôkaz spôsobilý odvrátiť návrat maloletých v zmysle

článku 13 Haagskeho dohovoru. Zdôraznil, že matka nepredložila jediný dôkaz o tom, že by sa k nej správal agresívne, nikdy nepodala voči nemu trestné oznámenie, nebol účastníkom priestupkového konania a ich rodina nebola vedená na ÚPSVaR ako problémová. Matka nepreukázala existenciu nebezpečenstva fyzickej alebo duševnej ujmy hroziacu deťom v prípade návratu, teda nepreukázala žiadnu z podmienok pre nenariadenie návratu. Naproti tomu on preukázal, že miestom obvyklého pobytu detí pred ich premiestnením bolo Nemecko, kde celá rodina žila, pričom nemožno súhlasiť s tvrdeniami matky a názorom súdu, že išlo len o krátke obdobie. Zdôraznil, že v Nemecku žil a pracoval od 1.6.2016, pričom tam mal predpoklad stabilného zamestnania, s čím bola matka uzročená, preto sa slobodne rozhodla, že tam začnú spoločný život. Uvedené vyplýva aj z toho, že v Nemecku začal pracovať tesne pred narodením mal. H. a počas jeho pracovného pôsobenia sa narodil aj mal. F.. Následne zabezpečil nájom štvorizbového bytu, ktorý plne vyhovoval potrebám päťčlennej rodiny, materskú škôlku pre deti a opatrovateľskú službu. Mal. deti boli s matkou prihlásené na pobyt v Nemecku, zdravotnej poisťovne, lekára a pod. Konajúci súd následne nesprávne vyhodnotil vykonané dokazovanie napriek tomu, že v konaní predložil dostatok relevantných dôkazov (nájomná zmluva, pracovná zmluva, potvrdenie materskej škôlky, čestné prehlásenie kolegu) preukazujúcich, že posledné miesto obvyklého pobytu mal. detí bolo v Nemecku. Namietal, že v odôvodnení rozhodnutia absentuje bližšie hodnotenie týchto dôkazov a v tejto súvislosti poukázal na článok 13 Haagskeho dohovoru, podľa ktorého sú justičné a správne orgány povinné vziať do úvahy aj informácie o sociálnom prostredí dieťaťa, ktoré poskytol ústredný orgán alebo iný príslušný orgán štátu obvyklého pobytu dieťaťa. Ďalej namietal, že konajúci súd nesprávne vyložil pojem obvyklého pobytu dieťaťa, pretože opomenul článok 8 ods. 2 Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003, v zmysle ktorého je výhrada pri uplatňovaní ods. 1 tohto článku s poukazom na článok 10 a tiež preto, že návratové konanie nie je opatrovníckym konaním. Uplatnil si náhradu trov odvolacieho konania.

3. Matka vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa navrhla napadnuté rozhodnutie potvrdiť ako vecne správne. Konštatovala, že odvolacie dôvody navrhovateľa sú totožné s jeho tvrdeniami v konaní na súde prvej inštancie, s ktorými sa konajúci súd vysporiadal v napadnutom rozhodnutí.

4. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa navrhol napadnuté rozhodnutie potvrdiť ako vecne správne s poukazom na jeho vyjadrenia v písomnej správe z prešetrenia rodinných pomerov z 24.5.2019 a pojednávania 10.7.2019.

5. Navrhovateľ v odvolacej replike zotrval na svojich odvolacích dôvodoch. Konštatoval, že vyjadrenia matky a kolízneho opatrovníka neobsahujú žiadnu novú argumentáciu na jeho odvolanie.

6. Ďalšie vyjadrenia neboli podané.

7. Konania o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní sa prejednávajú a rozhodujú podľa Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).

8. Podľa ust. § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa ust. § 387 ods. 1, 2 a 3 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

10. Podľa článku 1 ods. 2 Ústavy SR Slovenská republika uznáva a dodržiava všeobecné pravidlá medzinárodného práva, medzinárodné zmluvy, ktorými je viazaná, a svoje ďalšie medzinárodné záväzky.

11. Podľa článku 1 písm. a) Dohovoru o občiansko-právnych aspektoch medzinárodných únosov detí publikovaného v oznámení Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky pod č. 119/2001 Z.z.

prijatého Haagskou konferenciou medzinárodného práva súkromného 25.10.1980, ktorý pre Slovenskú republiku vstúpil v platnosť 1.2.2001 (ďalej len „Haagsky dohovor“) predmetom tohto Dohovoru je zabezpečiť okamžitý návrat detí neoprávnene premiestnených alebo zadržovaných v niektorom zmluvnom štáte.

12. Podľa článku 3 Haagskeho dohovoru premiestnenie alebo zadržanie dieťaťa sa považuje za neoprávnené, ak a) je porušením opatrovnickeho práva, ktoré nadobudla osoba, inštitúcia alebo iná právnická osoba buď spoločne, alebo samostatne podľa právneho poriadku štátu, na ktorého území malo dieťa svoj obvyklý pobyt bezprostredne pred premiestnením alebo zadržaním, a b) v čase jeho premiestnenia alebo zadržania sa toto právo aj skutočne vykonávalo buď spoločne, alebo samostatne, alebo by sa takto vykonávalo, ak by nedošlo k premiestneniu či zadržaniu. Opatrovnicke právo uvedené v písmene a) možno nadobudnúť najmä priamo zo zákona alebo na základe rozhodnutia súdu alebo správneho orgánu, alebo na základe dohody platnej podľa právneho poriadku tohto štátu.

13. Podľa článku 5 písm. a) Haagskeho dohovoru opatrovnicke právo zahŕňa práva týkajúce sa starostlivosti o osobu dieťaťa a najmä právo určiť miesto jeho pobytu.

14. Podľa článku 12 Haagskeho dohovoru ak bolo dieťa neoprávnene premiestnené alebo zadržané podľa článku 3 a v deň začatia konania pred justičným alebo správnym orgánom zmluvného štátu, v ktorom sa dieťa nachádza, neuplynula odo dňa neoprávneného premiestnenia alebo zadržania lehota jedného roka, nariadi príslušný orgán okamžite návrat dieťaťa. Justičný alebo správny orgán nariadi návrat dieťaťa, aj keď sa konanie začalo po uplynutí lehoty jedného roka uvedenej v predchádzajúcom odseku, okrem prípadu, že sa preukáže, že dieťa sa už zžilo s novým prostredím. Ak justičný alebo správny orgán dožiadaného štátu má dôvod domnievať sa, že dieťa bolo premiestnené na územie iného štátu, môže zastaviť konanie alebo zamietnuť žiadosť o návrat dieťaťa.

15. Podľa článku 13 Haagskeho dohovoru bez ohľadu na ustanovenie predchádzajúceho článku justičný alebo správny orgán dožiadaného štátu nemusí nariadiť návrat dieťaťa, ak osoba, inštitúcia alebo iná právnická osoba, ktorá nesúhlasí s jeho vrátením, preukáže, že a) osoba, inštitúcia alebo iná právnická osoba, ktorá mala dieťa v osobnej starostlivosti, v čase premiestnenia alebo zadržania opatrovnicke právo skutočne nevykonávala alebo, že súhlasila, či následne sa zmierila s premiestnením alebo zadržaním, alebo b) existuje vážne nebezpečenstvo, že návrat by dieťa vystavil fyzickej alebo duševnej ujme alebo ho inak priviedol do neznesiteľnej situácie. Justičný alebo správny orgán môže odmietnuť nariadiť návrat dieťaťa aj vtedy, ak zistí, že dieťa nesúhlasí s návratom, a ak dosiahlo vek a stupeň vyspelosti, v ktorom je vhodné zohľadniť jeho názory. Pri hodnotení okolností uvedených v tomto článku justičné a správne orgány vezmú do úvahy informácie o sociálnom prostredí dieťaťa, ktoré poskytol ústredný orgán alebo iný príslušný orgán štátu obvyklého pobytu dieťaťa.

16. Podľa článku 14 Haagskeho dohovoru pri hodnotení, či došlo k neoprávnenému premiestneniu alebo zadržaniu podľa článku 3, môžu justičné alebo správne orgány dožiadaného štátu bezprostredne prihladiť na právny poriadok štátu obvyklého pobytu dieťaťa, ako aj na súdne alebo správne rozhodnutia bez ohľadu na to, či boli v štáte obvyklého pobytu formálne uznané alebo nie, aj bez osobitného konania, ktorého účelom je dôkaz cudzieho práva alebo uznanie cudzieho rozhodnutia, ktoré by sa inak muselo uplatniť.

17. Podľa článku 19 Haagskeho dohovoru rozhodnutie podľa tohto dohovoru o návrate dieťaťa nemožno považovať za rozhodnutie o určení opatrovnickeho práva.

18. Podľa článku 20 Haagskeho dohovoru návrat dieťaťa podľa článku 12 možno odmietnuť, ak by to nepripúšťali základné princípy ochrany ľudských práv a základných slobôd dožiadaného štátu.

19. Podľa článku 2 ods. 9 Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 z 27. novembra 2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000 (ďalej len „Nariadenie Rady“) pojem „opatrovnicke právo“ zahŕňa práva a povinnosti súvisiace s osobnou starostlivosťou o dieťa, najmä právo určiť miesto pobytu dieťaťa.

20. Podľa ods. 11 citovaného ustanovenia, pojem „neoprávnené premiestnenie alebo zadržanie“ znamená premiestnenie alebo zadržanie dieťaťa, ak:

e) je porušením opatrovníckeho práva nadobudnutého rozsudkom, zo zákona alebo dohodou, ktorá má právne účinky, podľa právneho poriadku členského štátu, v ktorom malo dieťa obvyklý pobyt bezprostredne pred premiestnením alebo zadržaním; a

f) za predpokladu, že v čase premiestnenia alebo zadržania sa toto opatrovnícke právo aj skutočne vykonávalo, buď spoločne alebo samostatne, alebo by sa bolo takto vykonávalo, ak by nedošlo k premiestneniu alebo zadržaniu. Opatrovnícke právo sa považuje za vykonávané spoločne, ak na základe rozsudku alebo zo zákona jeden nositeľ rodičovských práv a povinností nemôže rozhodnúť o mieste pobytu dieťaťa bez súhlasu druhého nositeľa rodičovských práv a povinností.

21. Podľa článku 10 Nariadenia Rady v prípade neoprávneného premiestnenia alebo zadržania dieťaťa si súdy členského štátu, v ktorom malo dieťa svoj obvyklý pobyt bezprostredne pred svojim neoprávneným premiestnením alebo zadržaním, zachovávajú právomoc, až kým dieťa nenadobudne obvyklý pobyt v inom členskom štáte a: a) každá osoba, inštitúcia alebo iná právnická osoba vykonávajúca opatrovnícke právo sa zmierila s premiestnením alebo zadržaním, alebo b) dieťa malo pobyt v tomto inom členskom štáte najmenej rok potom, ako sa osoba, inštitúcia alebo iná právnická osoba vykonávajúca opatrovnícke právo dozvedela alebo mohla dozvedieť o mieste pobytu dieťaťa, dieťa sa zžilo s novým prostredím a je splnená najmenej jedna z týchto podmienok: i) do jedného roka od vtedy, ako sa nositeľ opatrovníckeho práva dozvedel alebo mohol dozvedieť o mieste pobytu dieťaťa, sa nepodala žiadosť o vrátenie dieťaťa na príslušné orgány členského štátu, do ktorého bolo dieťa premiestnené alebo v ktorom je zadržávané; ii) nositeľ opatrovníckeho práva vzal späť svoju žiadosť o vrátenie a do lehoty stanovenej v bode i) sa nepodala nová žiadosť; iii) konanie na súde členského štátu, v ktorom malo dieťa obvyklý pobyt bezprostredne pred neoprávneným premiestnením alebo zadržaním, skončilo podľa článku 11 ods. 7; iv) súdy členského štátu, v ktorom malo dieťa obvyklý pobyt bezprostredne pred neoprávneným premiestnením alebo zadržaním vydali rozsudok o opatrovníckom práve, z ktorého nevyplýva povinnosť vrátiť dieťa.

22. Podľa článku 11 ods. 2 Nariadenia Rady pri uplatňovaní článkov 12 a 13 Haagskeho dohovoru z roku 1980 sa musí zabezpečiť, aby sa dieťaťu dala možnosť vyjadriť sa v konaní, ak sa to vzhľadom na jeho vek alebo stupeň vyspelosti nejaví nevhodné. Podľa ods. 4 citovaného ustanovenia, súd nemôže odmietnuť vrátiť dieťaťa podľa článku 13 písm. b) Haagskeho dohovoru z roku 1980, ak sa preukáže, že sa vykonali primerané opatrenia na zabezpečenie ochrany dieťaťa po jeho vrátení.

23. Podľa ust. § 123 ods. 1 a 2 CMP v konaní o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní podľa osobitného predpisu alebo medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, súd rozhoduje, či premiestnenie alebo zadržanie maloletého bolo neoprávnené a či je daný niektorý z dôvodov na nenariadenie návratu maloletého. Súd vykonáva dokazovanie len v rozsahu potrebnom na zistenie skutočností podľa odseku 1.

24. Odvolací súd preskúmal uznesenie súdu prvej inštancie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo podľa § 65 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario v rozsahu danom v § 66 CMP a dospel k záveru, že súd prvej inštancie riadne zistil skutočný stav, posúdil ho podľa správnych ustanovení Civilného mimosporového poriadku, ako aj príslušných medzinárodných dohovorov, v súlade s § 191 CSP vyhodnotil dôkazy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliadal na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci, v dôsledku čoho je odôvodnenie napadnutého rozhodnutia presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje. Konajúci súd sa vysporiadal s námietkami navrhovateľa uplatnenými v odvolaní, ktoré tvorili jeho obranu už v priebehu konania na súde prvej inštancie a navrhovateľ ani v priebehu odvolacieho konania neuviedol iné relevantné skutočnosti, ktoré by mali mať za následok iné rozhodnutie o jeho návrhu. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia dodáva nasledovné.

25. Súd prvej inštancie správne aplikoval na predmet konania, ktorým je rozhodovanie o návrate maloletých detí do krajiny obvyklého pobytu Haagsky dohovor a Nariadenie Rady (keďže únosové konanie sa týkalo členských štátov Európskej únie), ktoré dopĺňa a vykonáva Haagsky dohovor a v niektorých aspektoch stanovuje členským štátom ešte prísnejšie povinnosti za účelom urýchleného návratu detí do miesta obvyklého pobytu. Následne súd prvej inštancie správne zameral svoje dokazovanie na zistenie miesta obvyklého pobytu maloletých detí a existenciu opatrovníckeho práva,

tak aj na zistenie, či došlo k ich neoprávnenému premiestneniu, resp. zadržiavaniu na území Slovenskej republiky, pričom vo vzťahu k uvedeným nastoleným otázkam sa odvolací súd v celom rozsahu s jeho právnymi závermi vyslovenými v písomnom odôvodnení rozhodnutia stotožňuje. Konajúci súd sa dôsledne zaoberal posúdením zisteného skutočného stavu veci v súlade s platnou právnou úpravou o návrate maloletého dieťaťa do krajiny obvyklého pobytu v zmysle Dohovoru a starostlivo vyhodnotil všetky relevantné skutočnosti, ktoré za konania vyšli najavo. Konštatuje, že obvyklý pobyt detí v rámci aplikácie Dohovoru sa podľa jeho článku 3 zisťuje podľa okolností, ktoré tu boli bezprostredne pred premiestnením alebo zadržaním detí na území iného štátu. Pojem obvyklého pobytu, ktorý zaviedla do terminológie Medzinárodného práva súkromného Haagská konferencia prostredníctvom dohovorov a nikdy ho nedefinovala nevymedzujú ani zákony Slovenskej republiky. Nemožno ho stotožňovať s pojmom trvalý pobyt ani s pojmom bydlisko. Súd pri posúdení otázky, či má osoba obvyklý pobyt na území určitého členského štátu musí brať do úvahy všetky relevantné skutočnosti konkrétneho prípadu. Pojem obvyklého pobytu dieťaťa však zadefinoval rozsudok Súdneho dvora z 2.4.2009 vo veci C-523/07 tak, že mu zodpovedá miesto, ktoré odzrkadľuje istú mieru začlenenia dieťaťa do sociálneho a rodinného prostredia. Na tento účel treba vziať do úvahy najmä trvanie, pravidelnosť, podmienky a dôvody pobytu na území členského štátu a presťahovanie rodiny do tohto štátu, štátnu príslušnosť dieťaťa, miesto a podmienky školskej dochádzky, jazykové znalosti, ako aj rodinné a sociálne väzby, ktoré dieťa udržiava v danom štáte. Zámer rodičov usadiť sa s dieťaťom v inom členskom štáte, ktorý sa prejaví určitými hmatateľnými krokmi (napr. kúpa alebo nájom bytu v hostiteľskom štáte) môže byť ukazovateľom zmeny obvyklého pobytu. Iným ukazovateľom môže byť podanie žiadosti o pridelenie sociálneho ubytovania na príslušných orgánoch uvedeného štátu. Naopak skutočnosť, že deti sa zdržiavajú v členskom štáte, kde počas krátkeho obdobia vedú kočovný život môže nasvedčovať tomu, že deti v tomto štáte nemajú obvyklý pobyt. Vnútroštátnemu súdu prislúcha, aby v zmysle uvedených kritérií určil miesto obvyklého pobytu dieťaťa. Pojem obvyklý pobyt v zmysle článku 8 ods. 1 Nariadenia treba vykladať tak, že mu zodpovedá miesto, ktoré odzrkadľuje istú mieru začlenenia dieťaťa do sociálneho a rodinného prostredia. Pri určovaní, kde má dieťa obvyklý pobyt, má vnútroštátny súd pamätať na všetky osobitné skutkové okolnosti každého jednotlivého prípadu.

26. Odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie je toho názoru, že krajinou obvyklého pobytu maloletých detí je Slovenská republika, kde sa maloletí narodili a prežili väčšinu svojho života. Individuálnym posudzovaním danej prejednávanej veci odvolací súd dospel k záveru, že ide o špecifický prípad v tom, že v čase presťahovania sa do Nemecka 4.8.2018 mal maloletý O. necelé 4 roky, maloletý H. 2 roky a maloletý F. 8 mesiacov, z čoho jednoznačne vyplýva, že žiadne väzby okrem fyzickej prítomnosti rodičov nemali v Nemecku vytvorené. Z dôvodu nízkeho veku nenavštevovali (okrem mal. O.) v Nemecku predškolské zariadenie a neovládajú nemecký jazyk. Konštatuje, že mal. deti sa zdržiavali v Nemecku iba 5 mesiacov, z čoho 1 mesiac boli na dovolenke a porovnaním dĺžky pobytu maloletých na Slovensku a Nemecku je zrejmé, že sa na Slovensku zdržiavali dlhší čas a teda tu majú vybudované stabilnejšie výchovné ako aj sociálne zázemie. Väzby, ktoré si postupne svojím vlastným vnímaním vytvárali sa viažu vzhľadom na ich útlý vek na matku a jej príbuzných, t.j. iba na územie Slovenskej republiky. Deti za svoj domov považujú bydlisko matky a sú v každom smere fixované a plne odkázané na osobu matky žijúcu na území Slovenska, ktorá im od narodenia poskytuje riadnu starostlivosť, deti majú vytvorené väzby k priateľom, známym, príbuzným iba na území Slovenskej republiky. Podľa názoru odvolacieho súdu spĺňa charakteristika začlenenia detí na Slovensku všetky atribúty pojmu „obvyklý pobyt“, tak ako je charakterizovaný v zmysle Haagskeho dohovoru a ustálenej judikatúry týkajúcej sa návratových konaní. Na posúdení obvyklého pobytu maloletých v tomto prípade nič nementí skutočnosť, že otec žil (sám) a pracoval v Nemecku už od júna 2016, keďže mal. H. sa v tom čase ešte len narodil a mal. F. ešte nebol na svete.

27. Na základe uvedeného súd prvej inštancie vzhľadom na okolnosti daného prípadu dospel k správne mu záveru, že obvyklý pobyt maloletých detí nie je v Nemeckej spolkovej republike, preto 4.1.2019 nedošlo v zmysle článku 3 Haagskeho dohovoru k ich neoprávnenému premiestneniu na územie Slovenskej republiky.

28. Dodáva, že podľa konštantnej súdnej judikatúry (napríklad rozhodnutie Ústavného súdu SR, sp. zn. III. ÚS 209/2004) súd nemusí v odôvodnení svojho rozhodnutia dať odpovede na úplne všetky otázky (resp. námietky) nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam. Odvolací súd svoje rozhodnutie založil na vyššie uvedených relevantných skutočnostiach

a nepovažoval za potrebné vyjadrovať sa ku všetkým vo vzťahu k predmetnému rozhodnutiu nepodstatným pripomienkam, námietkam a tvrdeniam vznášanim v priebehu konania jeho účastníkmi.

29. Z týchto dôvodov odvolací súd potvrdil rozhodnutie ako vecne správne podľa ust. § 387 ods. 1 CSP a podľa ust. § 387 ods. 2 CSP sa v odôvodnení obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a na zdôraznenie správnosti rozhodnutia doplnil ďalšie dôvody.

30. Odvolací súd nepriznal navrhovateľovi náhradu trov konania podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu, ak tento zákon neustanovuje inak a ani s ohľadom na okolnosti prípadu by nebolo spravodlivé priznať náhradu trov konania podľa § 55 CMP s tým, že priznanie náhrady trov konania v zmysle čl. 26 Dohovoru nemá relevanciu, pretože v tomto prípade nebol nariadený návrat dieťaťa do miesta obvyklého pobytu.

31. Toto rozhodnutie senát prijal v pomere hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 zák.č. 160/2015 Z.z.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je :

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania.